

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ – 410.010.04.2015
P.15.041

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P.15.041 - Wykorzystanie broni przez wybrane służby i straże oraz nadzór organów państwa nad jej reglamentacją.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Małgorzata Wejwer, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93676 z dnia 13 maja 2015 r. (dowód: akta kontroli str.1-2)
Jednostka kontrolowana	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Szczecinie, ul. Matejki 6b, 71-615 Szczecin ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jan Świerczewski, p.o. Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Rybackiej w Szczecinie od 21 lipca 2014 r. ² . W okresie od 1 czerwca 1999 r. do 20 lipca 2014 r. Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Rybackiej w Szczecinie był Zbigniew Gaśowski. (dowód: akta kontroli str. 3-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ~~pozytywnie~~ ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości³ wykorzystanie broni przez Państwową Straż Rybacką w Szczecinie w latach 2014-2015 (I półrocze).

Na pozytywną ocenę NIK wpłynęło m.in.: uzbrojenie strażników PSR i wydawanie broni zgodnie z zasadami określonymi w przepisach, tj. w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 4 listopada 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków posiadania, przechowywania i ewidencjonowania broni palnej, gazowej i sygnałowej oraz amunicji do niej, ręcznych miotaczy gazu i kajdanek przez Państwową Straż Rybacką oraz sprawowania przez Policję nadzoru w tym zakresie nad Strażą⁴, obowiązującym do dnia 5 czerwca 2014 r. oraz rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 czerwca 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków posiadania, przechowywania i ewidencjonowania przez Państwową Straż Rybacką broni palnej, sygnałowej, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego⁵, obowiązującym od 6 czerwca 2014 r.

Stwierdzone przez NIK nieprawidłowości dotyczyły:

- nieprzeprowadzania szkoleń strzeleckich dla strażników PSR w okresie objętym kontrolą;
- nie-wprowadzenia w obowiązującym terminie ewidencji broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego zgodnej ze wzorem określonym rozporządzeniem

¹ Dalej PSR.

² Dalej p.o. Komendanta.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ Dz. U. z 1998 r. Nr 143, poz. 924, dalej rozporządzenie MRIGŻ z 1998 r.

⁵ Dz. U. z 2014 r. poz. 756, dalej rozporządzenie MRIRW z 2014 r.

MRiRW z 2014 r. Opóźnienie w dostosowaniu ewidencji w 2 posterunkach PSR wynosiło 57 i 58 dni;

- niezdawania przez strażników Posterunków PSR w Koszalinie i Szczecinku broni palnej krótkiej do magazynu broni niezwłocznie po zakończeniu służby.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Komenda Wojewódzka PSR funkcjonuje w oparciu o ustawę z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym⁶, która w art. 23 pkt 10 i 11 określa, że w czasie wykonywania czynności służbowych strażnik PSR jest uprawniony do noszenia broni palnej krótkiej i broni sygnałowej oraz noszenia kajdanek zakładanych na ręce, ręcznych miotaczy substancji obojętnej, pałki służbowej i przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej. Uregulowania dotyczące broni palnej wykorzystywanej przez PSR w latach 2014-2015 (I połowa) zostały określone w rozporządzeniu MRiGŻ z 1998 r. oraz rozporządzeniu MRiRW z 2014 r.

W skład PSR wchodzi: Komenda Wojewódzka i jej jednostki terenowe, tj. posterunki utworzone w Szczecinie, Koszalinie, Szczecinku i Wałczu⁷. Terenem działania PSR jest województwo zachodniopomorskie. Do zadań PSR należały m.in.: kontrola przestrzegania przepisów ustawy o rybactwie śródlądowym oraz przepisów wydanych na jej podstawie, kontrola uprawnionych do rybactwa, kontrola przetwarzających i wprowadzających ryby do obrotu, kontrola uprawiających amatorski połów ryb, sprawowanie w imieniu Wojewody Zachodnio-pomorskiego nadzoru specjalistycznego nad Społeczną Strażą Rybacką, współpraca z Policją oraz innymi jednostkami administracji publicznej w zakresie wykonywania ustawowych zadań Straży, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

1. Koncepcja, normatyw i stan faktyczny wyposażenia strażników PSR w broń i środki przymusu bezpośredniego.

Opis stanu faktycznego

W kontrolowanym okresie PSR nie posiadała koncepcji uzbrojenia, rozumianej jako analizy doboru narzędzi –(potrzeb, celów) do realizacji zadań formacji oraz normatywów wyposażenia funkcjonariuszy.

(dowód: akta kontroli str.16-18)

W związku z wnioskiem Komendanta PSR, Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie decyzją z dnia 15 lipca 2005 r.⁸, wydaną na podstawie art. 10 ust. 1 i 3 pkt 1 i art. 29 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji⁹ przyznał PSR w Szczecinie prawo do posiadania 12 egzemplarzy broni palnej krótkiej.

dowód: akta kontroli str.8-9)

Strażnicy PSR, zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy o rybactwie śródlądowym, pełnią służbę w organach administracji państwowej i podlegają przepisom ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych¹⁰. Według stanu na dzień 31 maja 2015 r. w PSR było zatrudnionych wraz z p.o. Komendanta 18 strażników (głównaa księgowaa i 2 pracowników administracyjnych zaliczanychono do grupy strażników),

w tym 11 było, którzy byli uprawnionych do posiadania broni. Na podstawie badania

⁶ Dz. U. z 2015 r., poz. 652, dalej ustawa o rybactwie śródlądowym.

⁷ Zarządzeniem Nr 246/2015 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia zmian w regulaminie KW PSR w Szczecinie został utworzony Posterunek w Wałczu. Funkcjonariusze z Posterunku w Wałczu nie byli wyposażeni w broń.

⁸ Decyzja nr PA-4-5227-6913/05

⁹ Dz. U. z 2012 r., poz. 576 ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 269 ze zm.

dokumentacji wszystkich strażników wyposażonych w broń stwierdzono, że spełniali oni wymogi stawiane pracownikom urzędów państwowych, tj. m.in. posiadali obywatelstwo polskie, ukończyli 18 rok życia, posiadali pełną zdolność do czynności prawnych, nie byli karani, posiadali wymagane wykształcenie oraz stan zdrowia pozwalający na zatrudnienie na określonym stanowisku¹¹.

(dowód: akta kontroli str.19,32-37,128-131)

Komendant PSR nie opracował dodatkowych kryteriów, które powinni spełniać strażnicy, by móc otrzymać i wykorzystywać broń. Kontrola dokumentacji 11 strażników PSR wyposażonych w broń służbową wykazała, że zgodnie z przepisami § 7 rozporządzenia MRiGŻ z 1998 r. i § 7 pkt 1 lit. b rozporządzenia MRiRW z 2014 r. wszyscy ukończyli z wynikiem pozytywnym przeszkolenie z zakresu posługiwania się bronią oraz zasad i warunków jej przechowywania i ewidencji, potwierdzone zaświadczeniem wydanym przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie. Szkolenie obejmowało zagadnienia dotyczące m.in.: budowy broni, podstaw prawnych oraz warunków użycia broni, teorii strzału i postaw strzeleckich, zasad stosowania środków przymusu bezpośredniego, pierwszej pomocy przedmedycznej, elementów taktyki i techniki interwencji. Szkolenia były realizowane przez Sekcję Doskonalenia Zawodowego Wydziału Kadr i Szkolenia Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie. W okresie objętym kontrolą faktyczną podstawą wejścia w posiadanie broni służbowej przez strażników PSR, były zaświadczenia o ukończonym szkoleniu z zakresu posługiwania się bronią oraz zarządzenia Komendanta Wojewódzkiego PSR¹² dające im uprawnienia do pobierania broni i amunicji.

(dowód: akta kontroli str.23-27,36-37,128-137)

W okresie objętym kontrolą PSR posiadała 10 szt. broni palnej krótkiej wraz ze świadectwem broni, (Glock 17- 4 szt., Glock 19 - 2 szt., CZ-100 - 4 szt.), 284 szt. amunicji i 16 par kajdanek.

(dowód: akta kontroli str.10-12,29-31,38-45,128-131)

W sprawie posiadanego wyposażenia PSR p.o. Komendanta wyjaśnił: „(...) PSR broń krótką, środki przymusu bezpośredniego oraz inne wyposażenie¹³ posiada w ilościach wystarczających do realizacji zadań, wynikających z ustawy o rybactwie śródlądowym. Wybór rodzaju broni i wyposażenia funkcjonariuszy KW PSR nastąpił po roboczych konsultacjach z Policją i innymi służbami.”

(dowód: akta kontroli str.16-18,28)

Każdy strażnik PSR przed wyposażeniem go w broń odbył instruktaż (szkolenie) w zakresie jej budowy, zasad działania, warunków użycia, noszenia, postępowania w przypadkach jej użycia lub utraty oraz jej przechowywania i ewidencjonowania.

(dowód: akta kontroli str.36-37,140-145,158-165)

Wyposażenia w broń, amunicję oraz środki przymusu bezpośredniego strażników

¹¹ Orzeczenia psychologiczne i lekarskie, że nie należą do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt. 2-4 ustawy o broni i amunicji i mogą dysponować bronią.

¹² Zarządzenie Nr 8/2013 Komendanta Wojewódzkiego PSR w Szczecinie z dnia 23 maja 2013 r. zmieniające zarządzenie w sprawie prowadzenia magazynu broni i wyposażenia w broń strażników Komendy Wojewódzkiej PSR w Szczecinie; Zarządzenie Nr 2/2014 Komendanta Wojewódzkiego PSR w Szczecinie z dnia 27 lutego 2014 r. zmieniające zarządzenie nr 9/2012 Komendanta Wojewódzkiego PSR z dnia 31 sierpnia 2012 r. w sprawie prowadzenia magazynu broni i wyposażenia w broń strażników Komendy Wojewódzkiej PSR w Szczecinie; Zarządzenie Nr 3/2015 Komendanta Wojewódzkiego PSR w Szczecinie z dnia 5 maja 2015 r. zmieniające zarządzenie nr 9/2012 Komendanta Wojewódzkiego PSR z dnia 31 sierpnia 2012 r. w sprawie prowadzenia magazynu broni i wyposażenia w broń strażników Komendy Wojewódzkiej PSR w Szczecinie; Zarządzenie Nr 4/2015 Komendanta Wojewódzkiego PSR w Szczecinie z dnia 17 czerwca 2015 r. w sprawie prowadzenia magazynów broni i wyposażenia w broń strażników Komendy Wojewódzkiej PSR w Szczecinie.

¹³ 4 samochody terenowe, 5 łodzi motorowych, 18 łometek, 9 noktowizorów, 5 aparatów cyfrowych, 3 kamery cyfrowe, 22 telefony komórkowe i radiotelefony, latarki, noże.

PSR dokonywali magazynierzy broni, zgodnie z wykazami strażników PSR uprawnionych do noszenia broni, amunicji i kajdanek, określonych zarządzeniami Komendanta. Przed wydaniem broni palnej, broń była sprawdzana pod względem technicznym i stanu ukompletowania (dodatkowe wyposażenie: kabura, magazynki, amunicja itp.) przez osoby upoważnione do prowadzenia magazynów broni.

(dowód: akta kontroli str.26-27,100-103,124-127,132-139)

Jan Świerczewski p.o. Komendanta wyjaśnił: „Zgodnie z przebyłym szkoleniem magazynierzy przed wydaniem broni strażnikom PSR, sprawdzają jej stan techniczny przez oddanie tzw. pustego strzału w kierunku skrzyni z piaskiem. (...) Magazynier odpowiada za stan techniczny broni. Broń nieprawidłowo działająca jest przez magazyniera wycofana. Następnie występuje z wnioskiem do Komendanta ~~W~~wojewódzkiego o przegląd, konserwację, naprawę broni. Powyższe odnotowane jest przez magazyniera w uwagach „książki ewidencji broni.”

(dowód: akta kontroli str. 199-204)

W latach 2014-2015 (I półrocze) strażnicy pobierali każdorazowo ten sam egzemplarz broni.

(dowód: akta kontroli str.79-99)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność PSR w zbadanym zakresie.

2. System szkolenia strzeleckiego strażników PSR, w tym stan bazy szkoleniowej.

Opis stanu
faktycznego

System szkolenia strzeleckiego w PSR nie był uregulowany. Nie ustalono wewnętrznych wymogów w zakresie wyszkolenia strzeleckiego strażników, organizacji i realizacji szkoleń strzeleckich oraz sprawozdawczości w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str.156-157,191-197)

PSR nie posiadała własnej bazy szkolenia strzeleckiego. Szkolenia strzeleckie w ramach kursu podstawowego dla strażników (w 2013 r.) oraz doskonalące ich umiejętności strzelnicze (w 2012 r.) były przeprowadzane na wynajętych strzelnicach komercyjnych w Szczecinie, Pucicach i Koszalinie.

(dowód: akta kontroli str.151-155,189-190)

PSR nie opracowała planu szkolenia strzeleckiego na 2014 r. i 2015 r. W okresie tym (do 29.06.2015 r.) strażnicy PSR nie uczestniczyli w szkoleniach strzeleckich.

(dowód: akta kontroli str.156-157,182-187,191-197)

Osobą odpowiedzialną za system szkoleń strzeleckich był Komendant PSR.

P.o. Komendanta wyjaśnił: „W związku z poważnymi zmianami organizacyjno-kadrowymi w KW PSR Szczecin postanowiono przesunąć szkolenie strzeleckie podstawowe/doskonalące z 2014 r. na pierwszą połowę 2015 r. Na podjęcie powyższej decyzji złożyło się spiętrzenie problemów w 2014 r., m.in. redukcja ilości pracowników w posterunku - Szczecin, utworzenie posterunku w Wałczu z dwoma strażnikami przyjętymi w 2014 r. i trzecim przyjętym w 2015 r. oraz związane z tym przesunięcia terytorialnej kontroli wód śródlądowych przez poszczególne posterunki, remont przejmowanych pomieszczeń przy ul. Matejki, przygotowania do przeprowadzki biura Komendy. Na powyższe nałożyły się: chorobowe

Komendanta w dniach 18.06. – 05.09.2014 r.-, urlop od 09.10. – 31.12.2014 r. wraz z odejściem z Komendy Wojewódzkiej PSR.”

(dowód: akta kontroli str.156-157)

W dniu 6 marca 2015 r. p.o. Komendanta zwrócił się pismem do Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie o przeszkolenie 14 strażników PSR, w tym 4 nowo zatrudnionych w zakresie posługiwania się bronią i środkami przymusu bezpośredniego. W odpowiedzi na pismo w sprawie realizacji szkolenia strażników I Zastępca Komendanta Policji w Szczecinie poinformował, że szkolenie może być zorganizowane w dniach 24 – 31 sierpnia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str.180-181)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

- W latach 2014-2015 (I półrocze) nie przeprowadzono szkoleń strzeleckich dla strażników PSR.

(dowód: akta kontroli str.196-197)

W ocenie NIK, ~~B~~ brak szkoleń w zakresie posługiwania się bronią ma; ~~w ocenie NIK~~, bezpośredni wpływ na umiejętność bezpiecznego, sprawnego i skutecznego posługiwania

się bronią palną w różnych sytuacjach i warunkach; nieutrwalenie zgodnych z prawem zachowań strażnika PSR w różnych, możliwych realnie, sytuacjach użycia broni palnej; utratę umiejętności właściwej oceny sytuacji, rozpoznania i wyboru celu, podjęcia decyzji o użyciu lub zaniechaniu użycia broni palnej.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność PSR w zbadanym obszarze.

3. Wykorzystanie broni służbowej przez strażników PSR.

Opis stanu
faktycznego
faktycznego

W latach 2014-2015 (I połowa) w zakresie wykorzystania broni służbowej przez strażników PSR nie stwierdzono przypadków:

- uprawnionego użycia broni w celu zatrzymania sprawców przestępstw bądź osób podejrzanych popełnienie przestępstw,
- uprawnionego użycia broni w celu odparcia zamachu na funkcjonariusza bądź inne osoby,
- uprawnionego użycia broni w celu odparcia zamachu na ważne obiekty bądź mienie,
- wykorzystania broni palnej w celu oddania strzałów ostrzegawczych bądź alarmowych,
- innego uprawnionego użycia bądź wykorzystania broni,
- nieuprawnionego użycia bądź wykorzystania broni.

(dowód: akta kontroli str.16-18,198)

Po analizie wpisów w „Książkach wydania i przyjęcia broni” oraz „Książkach wydania i przyjęcia broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego”, stwierdzono, że strażnicy PSR pobierali broń (wraz ze świadectwem broni) w związku z pełnioną służbą. Stwierdzono również przypadki niepobierania broni przez strażników z Posterunku w Szczecinie, co było zgodne z postanowieniami § 10 rozporządzenia MRiGŻ z 1998 r. oraz § 11 pkt 1 rozporządzenia MRiRW z 2014 r., tj. związane to było z wykonywaniem czynności służbowych niewymagających wyposażenia w broń, amunicję i środki przymusu bezpośredniego.

(dowód: akta kontroli str.46-61,79-99)

Sformatowano: Pozycja: Poziomo:
1,83 cm, Względem: Strona, Pionowo:
0,6 cm, Względem: Akapit

W sprawie katalogu zadań w jakich strażnicy PSR są zobligowani do pobierania broni, p.o. Komendanta wyjaśnił: „(...) Strażnicy PSR zgodnie z rozporządzeniem MRiGŻ z dnia 4 listopada 1998 r. oraz rozporządzeniem MRiRW z dnia 4 czerwca 2014 r. mogą nie pobierać broni, amunicji i środków przymusu przy wykonywaniu czynności służbowych niewymagających wyposażenia w broń. Strażnicy PSR w uzgodnieniu z Komendantem Posterunku, przed rozpoczęciem patrolu, podejmują decyzję o pobieraniu bądź niepobieraniu broni, amunicji oraz środków przymusu. Strażnicy PSR są zobligowani do pobierania broni na patrole, w których zachodzi prawdopodobieństwo wystąpienia jednego z przypadków, wymienionych w art. 45 oraz art. 47 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.(...) Strażnicy PSR posiadają swobodę decyzji w pobieraniu/niepobieraniu broni i kajdanek z magazynu.”

(dowód: akta kontroli str.225-227)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w zbadanym obszarze.

4. Przechowywanie broni i zabezpieczenie przed utratą przez strażników PSR .

Opis stanu
faktycznego

Miejscem przechowywania broni PSR były dwa magazyny broni. Jeden magazyn broni znajdował się w gmachu Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przy ul. Wały Chrobrego 4 w Szczecinie. Drugi magazyn - w gmachu Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie Delegatury w Koszalinie przy ul. Władysława Andersa 34. Spełnienie wymogów technicznych ww. magazynów broni zostało potwierdzone protokołami odbiorów sporządzonymi przez Wydział Postępowania Administracyjnych Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie¹⁴.

(dowód: akta kontroli str.211-217)

Zgodnie z postanowieniami § 6 rozporządzenia MRiGŻ z 1998 r. oraz § 8 ust. 1 i 2 rozporządzenia MRiRW z 2014 r., osoby upoważnione przez Komendanta PSR do prowadzenia magazynu broni prowadziły:

- do 31 sierpnia 2014 r. w magazynie broni w Szczecinie i do 1 września 2014 r. w magazynie broni w Koszalinie „Książkę stanu uzbrojenia”, „Książkę wydania i przyjęcia broni”, „Kartę ewidencji kajdanek”,
- od 1 września 2014 r. w magazynie broni w Szczecinie i od 2 września 2014 r. w magazynie broni w Koszalinie „Książkę ewidencyjną broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego”, „Książkę wydania i przyjęcia broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego”.

W „Książkach stanu uzbrojenia” oraz w „Książkach ewidencyjnych broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego w latach 2014 - 2015 (I połowa) nie zaewidencjonowano nowej broni. Każdy wpis w „Książkach wydania i przyjęcia broni” oraz „Książkach wydania i przyjęcia broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego”, dotyczył konkretnej jednostki broni, oznaczonej seria i numerem z określeniem liczby magazynków i amunicji w sztukach.

Sformatowano: Pozycja: Poziomo:
1,91 cm, Względem: Strona, Pionowo:
0,21 cm, Względem: Akapit, Szerokość:
Dokładnie 2,78 cm, Wysokość:
Dokładnie 1,69 cm

¹⁴ Protokołem PA-I-5227/6964/1699/05 z dnia 30.06.2005 r. odebrano magazyn broni w Koszalinie, protokołem PA-I-643-12269/10 z dnia 12.04.2011 r. odebrano magazyn broni w Szczecinie.

(dowód: akta kontroli str. 38-103, 132-139)

Stosownie do § 8 ust. 1 rozporządzenia MRiGŻ z 1998 r. oraz § 9 ust. 1 rozporządzenia MRiRW z 2014 r. strażnik PSR jest obowiązany do zdania broni do magazynu broni niezwłocznie po zakończeniu służby. Zgodnie z rozporządzeniami spełnienie ww. obowiązku nie jest wymagane, jeżeli strażnik na polecenie przełożonego wykonuje zadania wymagające przebywania w terenie poza godzinami pracy osoby upoważnionej do prowadzenia magazynu broni.

Sformatowano: Normalny, Do lewej,
Odstęp Przed: 6 pkt

Na podstawie analizy wpisów w „Książkach wydania i przyjęcia broni” oraz „Książce wydania i przyjęcia broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego” ustalono, że strażnicy PSR z Posterunków w Koszalinie i w Szczecinku nie zdawali posiadanej broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego do magazynu broni niezwłocznie po zakończonej służbie. Na 55 wpisów w „Książce wydania i przyjęcia broni” stwierdzono 51 przypadków niezdawania broni po służbie. „Książka wydania i przyjęcia broni” prowadzona dla Posterunków w Koszalinie i Szczecinku zawierała w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 18 sierpnia 2014 r. 55 wpisów, w tym 22 wpisy dotyczyły pobrania broni przez strażników Posterunku w Szczecinku. Pobrana broń nie została zdana niezwłocznie po zakończeniu służby w 29 przypadkach przez strażników Posterunku w Koszalinie i 22 przypadkach przez strażników w Szczecinku. Broń zdawana była po upływie od 1 do 62 dni. W „Książce wydania i przyjęcia broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego” do dnia 1 czerwca 2015 r. prowadzonej dla Posterunku w Koszalinie dokonano 79 wpisów, w tym 28 wpisów dotyczyło strażników Posterunku w Szczecinku. Pobrana broń w ww. okresie była w 78 przypadkach zdawana przez strażników PSR po upływie od 1 do 61 dni.

(dowód: akta kontroli str. 46-61,79-99,128-131)

Osobami odpowiedzialnymi byli strażnicy PSR ~~z~~ Posterunków w Koszalinie i Szczecinku. Marek Manarczyk, Komendant Posterunku w Koszalinie wyjaśnił: *„(...) Zdawałem powyższe uzbrojenie do magazynu broni przed końcem miesiąca, wolnym weekendem, świętami oraz urlopami wypoczynkowymi. Nadmieniam, że powyższe miało miejsce ze względu na fakt mojej pracy w różnych godzinach doby oraz rozpoczęciu i zakończeniu pracy w garażu służbowym, a także utrudnionym dostępie do magazynu broni PSR Posterunek w Koszalinie przy ul. Władysława Andersa 34. Powyższa forma działania była za wiedzą i zgodą Komendanta Wojewódzkiego PSR w Szczecinie”.*

(dowód: akta kontroli str. 114-115)

Maciej Biały, Komendant Posterunku w Szczecinku wyjaśnił: *„Strażnicy nie zdawali broni służbowej oraz amunicji do magazynu broni w okresie 2014-2015 (do 01.06.) niezwłocznie po zakończonej służbie z uwagi na to, że najbliższy magazyn broni PSR znajduje się w Delegaturze Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie (jest to odległość między posterunkiem w Szczecinku a magazynem broni w Koszalinie ok. 80 km). W związku z tym nie było i nie ma fizycznej możliwości zdania broni i amunicji służbowej do magazynu broni. Strażnicy PSR Posterunek w Szczecinku wykonują swoje zadania służbowe w specyficznych warunkach terenowych (lasy, jeziora, praca na łodzi służbowej) oraz w różnych godzinach są to godziny nocne, wieczorne, poranne. Ponadto, są narażeni na różnego rodzaju niebezpieczeństwa, narażenie życia i zdrowia ze strony potencjalnych przestępców – kłusowników, którzy mogą użyć w stosunku do strażników różnego rodzaju niebezpiecznych narzędzi (siekiera, nóż, łom). W związku z powyższym strażnicy na polecenie Komendanta Wojewódzkiego PSR*

w Szczecinie przechowywali i przechowują broń służbowa w swoich mieszkaniach w certyfikowanych przeznaczonych do tego kasetach, do broni służbowej nie mają dostępu osoby trzecie. Każda kaseeta jest przytwierdzona do stałego elementu konstrukcji budynku. Na czas planowanych urlopów strażnicy zdają broń służbową oraz amunicję do magazynu broni w Delegaturze Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie. Broń oraz amunicja, którą strażnicy posiadają jest sprawdzana co miesiąc w magazynie broni, co jest ewidencjonowane w książce wydania

i przyjęcia broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego.”

(dowód: akta kontroli str.118-119)

Pozostali strażnicy ~~w zakresie niezdawania broni z~~ Posterunków w Koszalinie i Szczecinku, w zakresie niezdawania broni udzielili tożsamych wyjaśnień z wyjaśnieniami ww. Komendantów-

(dowód: akta kontroli str.116-117,120-123)

Zbigniew Gąsowski, były Komendant PSR w Szczecinie wyjaśnił: „(...) Brak dostępu do magazynu broni może powodować również czynnik techniczny, ludzki, organizacyjny. Strażnicy PSR wykonują głównie zadania wymagające przebywania w terenie praktycznie przez wszystkie dni tygodnia, w różnych porach dnia, w tym w godzinach nocnych. W związku z powyższym ustawodawca wyraził zgodę, iż spełnienie obowiązku zdania broni do magazynu nie jest wymagane. W przypadku braku dostępu do magazynu broni strażnik po wykonaniu zadania obowiązany jest przechowywać broń w sposób uniemożliwiający dostęp do niej osobom trzecim (§ 9 rozporządzenia). W celu spełnienia tego obowiązku strażnicy posiadający broń zostali wyposażeni w kaseety do bezpiecznego przechowywania broni.”

(dowód: akta kontroli str.193-195)

W sprawie niezdawania broni przez ww. strażników oraz w zakresie podjętych działań, p.o. Komendanta Wojewódzkiego PSR w Szczecinie wyjaśnił: „(...) Broń była zabezpieczona przed osobami niepowołanymi w metalowych, certyfikowanych kasetach, przeznaczonych do przechowywania broni.(...) Nie wydawałem zgody na niezdawanie broni palnej przez strażników Posterunków w Koszalinie i Szczecinku po zakończeniu służby (...) W związku z zaistniałą sytuacją podjąłem rozmowy z Powiatową Komendą Policji w Szczecinku oraz Dyрекcją Lasów Państwowych, której podlega nadleśnictwo w Szczecinku wraz z magazynem broni. Ewentualne udostępnienie PSR magazynu broni przez którąś z wyżej wymienionych instytucji, ~~traktuję~~ jako doraźne załatwienie sprawy. W najbliższym czasie planuję spotkanie z Wojewodą, celem przedstawienia problemu kosztów realizacji przyszłej inwestycji w Szczecinku oraz nowo utworzonym posterunku w Wałczu”.

(dowód: akta kontroli str.104-107, 189-190, 209-210, 218-224)

Prowadzenie „Książki ewidencyjnej broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego” oraz „Książki wydania i przyjęcia broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego” wg wzoru określonego rozporządzeniem MRiRW z 2014 r. w PSR rozpoczęto 1 września 2014 r. w magazynie broni w Szczecinie i 2 września 2014 r. w magazynie broni w Koszalinie, pomimo obowiązku określonego w § 17 tego rozporządzenia, zgodnie z którym PSR była zobowiązana dostosować ewidencję broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego (prowadzoną przed dniem wejścia w życie rozporządzenia) w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie rozporządzenia, tj. do 6 lipca 2014 r.

(dowód: akta kontroli str.73-99)

Osobami odpowiedzialnymi za ewidencję i jej dostosowanie do warunków określonych w ~~ww.eyt.~~ rozporządzeniu byli upoważnieni do prowadzenia magazynów broni Komendanci Posterunków w Szczecinie i Koszalinie.

(dowód: akta kontroli str.100-101,138-139)

Bartłomiej Włosiński – Komendant Posterunku w Szczecinie, prowadzący magazyn broni w Szczecinie wyjaśnił: „Podyktowane to było tym, że ww. książki otrzymałem z końcem sierpnia 2014 r. Zgodnie z zaleceniami Komendanta Wojewódzkiego nowe książki miały być prowadzone od 1 września 2014 r.”

(dowód: akta kontroli str.112-113)

Marek Manarczyk - Komendant Posterunku w Koszalinie, prowadzący magazyn broni w Koszalinie wyjaśnił: „Obydwie książki rozpoczęte zostały z dniem 2 września 2014 r. ponieważ w dniach 26-29 sierpnia 2014 r. przebywałem na urlopie wypoczynkowym, po powrocie do pracy-, w dniu 2 września 2014 r. odbyła się narada strażników Posterunków w Koszalinie oraz Szczecinku, na której to rozpoczęto wspólne wpisy w powyższych książkach”.

(dowód: akta kontroli str.108-111)

P.o. Komendanta wyjaśnił: „Z powodu przeoczenia Komenda Wojewódzka PSR nie dostosowała do dnia 06.07.2015 r. ewidencji broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego, prowadzonej przed dniem wejścia w życie Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 czerwca 2014 r.”

(dowód: akta kontroli str.104-107)

Warunki przechowywania broni przez strażników PSR były kontrolowane przez WPA Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie w dniu 17 czerwca 2009 r. (kontrolę poddano Posterunek w Koszalinie). Z ww. kontroli został sporządzony protokół i przekazany ~~je KW~~ PSR. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości

i nie wydano zaleceń pokontrolnych.

(dowód: akta kontroli str.216-217, 237-246)

Broń znajdująca się w magazynach broni podlegała inwentaryzacji. Spis jednostek broni, środków przymusu bezpośredniego był sporządzany komisyjnie w obu magazynach na dzień 31 grudnia 2013 r., 23 grudnia 2014 r. w magazynie broni w Szczecinie i 31 grudnia 2014 r. w magazynie broni w Koszalinie. Komisje stwierdziły, że stan ilościowy broni, amunicji i kajdanek był zgodny z prowadzonymi ewidencjami.

(dowód: akta kontroli str.199-206)

W okresie objętym kontrolą 2014-2015 (I połowa) nie było przypadku utraty broni przez strażników PSR.

(dowód: akta kontroli str.199-201)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- Strażnicy PSR ~~z~~ Posterunków w Koszalinie i w Szczecinku nie zdawali posiadanej broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego do magazynu broni niezwłocznie po zakończonej służbie, do czego byli zobowiązani zgodnie z § 8 ust. 1 rozporządzenia MRiGŻ z 1998 r. oraz § 9 ust. 1 rozporządzenia MRiRW z 2014 r.
- Nieterminowe dostosowanie ewidencji broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego do wzoru określonego rozporządzeniem MRiRW z 2014 r. ~~w PSR~~. Opóźnienie w dostosowaniu ewidencji wynosiło w magazynach broni w Szczecinie 57 dni, w Koszalinie 58 dni.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność w zbadanym obszarze.

IV. Uwagi i Wnioski

Wnioski pokontrolne | Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁵, wnosi o:

1. Zorganizowanie i zintensyfikowanie szkoleń strzeleckich dla strażników PSR.
2. Podjęcie działań w celu zapewnienia możliwości zdawania broni palnej przez strażników do magazynu broni niezwłocznie po zakończeniu służby.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń | Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków | Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 2015 r. 21 lipca 2015 r.

Kontroler
Małgorzata Wejwer
St. inspektor k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor

.....
podpis

.....
podpis

Sformatowano: Pozycja: Poziomo:
1,91 cm, Względem: Strona, Pionowo:
0,07 cm, Względem: Akapit, Wysokość:
Dokładnie 0,74 cm

Sformatowana tabela

¹⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.